

KITÜNTETÉS

Hevesi Endre-díj, 2017

Hárman vehették át 2017. május 4-én a tudományos újságírók elismerésére 20 évvel ezelőtt alapított Hevesi Endre-díjat, közöttük lapunk szerkesztőségének tagja, Lente Gábor, a Debreceni Egyetem professzora. Köszönjük munkatársunknak lapunk színvonalának és népszerűségének növelése érdekében végzett eddigi tevékenységét. Kívánunk szakmai pályáján és tudomány-népszerűsítői munkájában is további sikereket!

OKTATÁS

Az 51. Nemzetközi Mengyelejev Diákolimpia Kazahsztánban

Az 51. Nemzetközi Mengyelejev Diákolimpiát Kazahsztán fővárosában, Aszتانában rendezték 2017. április 23. és 30. között. A Szovjetunió egykori tantárgyi versenyei közül egyedül fennmaradt kémia-megmérettetésen az idén fordult elő először 1992 óta, hogy mind a 15 egykori köztársaság képviseltette magát. Persze, jó ideje nem szorítkozik erre a körre a verseny, hisz sokan felismerték, hogy a tavasz végén tartott, komoly kihívást jelentő olimpia nagyon jó megmérettetés a nemzetközi porondra készülők középiskolásoknak. Románia, Bulgária mellett rendszeres induló már Törökország, Izrael, Szaúd-Arábia. Magyarország 2012 óta résztvevő. Az idén összesen 120 versenyzőt neveztek az országok.

A kezdeti években a Richter, az Egis, a Mol támogatása tette lehetővé a magyar csapat kiutazását. Az elmúlt két évben már a Nemzeti Tehetség Program pályázati támogatása fedezte a részvétel költségeit. A diákok kiváló korábbi eredményei nagyon jó támogatást adtak a pályázathoz, amelyet a Magyar Kémikusok Egyesülete bonyolított le. Az idén először nagyon szerencsésen mód volt arra is, hogy a kémiai olimpiákon szokásos 4 főnél többen képviseljék Magyarországot. Az itt résztvevők ugyanis még versenyben vannak a nyári Nemzetközi Kémiai Diákolimpia csapatába. Őket hatukat már a tavalyi diákolimpiai felkészítón ki kellett válogatni, hisz a tél végi nevezés, repülőjegy-vásárlás idején még a magyar tanulmányi versenyek javában folynak.

A Mengyelejev Olimpia külsőségeit nagyban befolyásolja a rendező ország. Az idén Kazahsztán kitett magáért. A sztyeppe kö-

Az Isim folyó partján

A csapat a nagymecset előtt: Arany Eszter, Stenczel Tamás, Sajgó Mátyás, Turi Soma, Kalapos Péter, Bajczi Levente, a kazah kíséző. Hátul a kíséző tanár, Magyarfalvi Gábor

zépén az extravagáns épületekkel, bevásárlóközpontokkal felépített új főváros maga is impresszív. A csapatok egy belvárosi négycsillagos szállodában laktak és versenyeztek. A gyakorlati fordulót az újonnan épült Nazarbajev Egyetem tágas laborjaiban tartották. A verseny tartalmát viszont a moszkvai Lomonoszov Egyetemhez kötődő versenybizottság határozza meg, évtizedek óta változatlan formában. A két elméleti fordulón felbukkanhat szinte bármi, ami felsőbb matematika nélkül tárgyalható az egyetemi anyagból. Igaz, a legtöbbször olyan rejtvény formájában kérdeznak rá, aminek kulcsát a kérdés tartalmazza, és így összerakható a válasz. Kívülállóknak még ebbe belegondolva is meglehetősen nehezek egyes kérdések, különösen azok, amelyeket a második elméleti fordulón tűznek ki. Azt ugyanis még tovább bonyolítja, hogy a diákok 15 feladatot kapnak, hármat-hármat öt nagy területről (szerves, szervetlen, analitika, fizikai kémia, biológia és makromolekulák), de megoldásaikból csak területenként egyet értékelnek. A feladatokat oroszul készítik el. A versenybizottság ad a versenyzőknek egy angol fordítást is (ami néha elég hevenyészett), de a kíséző tanárnak lehetősége van a diákok nyelvére lefordítani a „vizsgákat”. A versenybizottság nem túl barátságos, és fordításra csak a fordulót megelőző három éjszaka utolsó óráiban, a kezdésig egy szobába bezárva ad módot.

A világ legnagyobb sátra, alatta egy bevásárlóközpont

A verseny végén az elméleti fordulók javítását maguk a diákok vitatják meg a feladatszerzőkkel, és ismerik így a saját eredményeiket a labor kivételével. Ennek ellenére a zárünnepség mindig sok izgalommal jár, ugyanis az érmekeket a résztvevők rangsora határozza meg: arany a legjobb 10 százalék, ezüst a következő 20 százalék, és bronz további 30 százalék. Az idén nagy volt az örömről, szokás szerint minden magyar érmet szerzett, és ezek szépen csillogtak:

- Stenczel Tamás**, Török Ignác Gimnázium, Gödöllő,
tanárai: Karasz Gyöngyi és Kalocsai Ottó – ezüstérem
- Bajcsi Levente**, Török Ignác Gimnázium, Gödöllő,
tanárai: Karasz Gyöngyi és Kalocsai Ottó – ezüstérem
- Arany Eszter**, Lovassy László Gimnázium, Veszprém,
tanára: Kiss Zoltán – ezüstérem
- Turi Soma**, ELTE Apáczai Csere János Gimnázium, Budapest,
tanára: Borissza Endre – ezüstérem
- Sajgó Mátyás**, Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc,
tanára: Endrész Gyöngyi – bronzérem
- Kalapos Péter**, ELTE Trefort Ágoston Gimnázium, Budapest,
tanára: Kutrovác László – bronzérem

A magyar csapat részvételét az Emberi Erőforrás Minisztérium NTP-NTV-16-A-0034 kódszámú pályázatának és a Magyar Kémikusok Egyesületének segítségével köszönhetjük. A csapat köpenyeket és formapótlót is kapott a védőfelszerelések.hu, a MRSALE és a Merána Kft. jóvoltából.

Magyarfalvi Gábor

Az Irinyi János Középiskolai Kémiaverseny döntője

2017. április 21–23.

Ebben az ötéves versenyciklusban a negyedik alkalommal adott helyet a Szegedi Tudományegyetem a Magyar Kémikusok Egyesülete által szervezett Irinyi János Országos Középiskolai Kémia-verseny döntőjének. A verseny döntőjén 198 diák vett részt, és határon túlról is érkeztek diákok a versenyre.

A megnyitót április 21-én tartottuk a Bölcsészkar Egyetem utcai épületében található Auditorium Maximumban, ahogy az egyetemisták hívják, az Audmaxban. A diákokat, felkészítő tanáraikat és a gyerekeket kísérő szülőket Szabó Gábor akadémikus, az egyetem rektora üdvözölte nagy sikert arató beszéddel, amelyben felvillantotta a természettudományos kutatás számos nehézségét, de az azokat bőven feledtető, kisebb számosságú sikeres pillanatát is. Biztatásul elmondta, hogy „a postarablótól a fizikusig terjedő munkaerőpiacon” mindig lesz helye a természettudományos, ezen belül a kémikus képzettségűeknek. A versenyt *Simonné Sarkadi Livia*, a Magyar Kémikusok Egyesületének elnöke nyitotta meg. *Wölfling János*, a Szervezőbizottság elnöke is köszöntötte a résztvevőket, *Pálinkó István*, a Versenybi-

zottság elnöke, néhány fontos tudnivaló közlésével és sok sikert kívánva a versenyzőknek zárta az ünnepséget. A beszédek előtt *Timár Zita* kémikus doktoranduszhallgató néhány énekszámmal szórakoztatta a közönséget. Őt *Buckó Ákos*, ugyancsak kémikus doktoranduszhallgató, *Torma Róbert* és *Herman Gábor* – kivételesen nem kémikusok – kísérték gitáron, illetve cajónon, egy afroperui eredetű ütőhangszeren.

Másnap az írásbeli és gyakorlati fordulókkal folytatódott a verseny. A kísérőtanárok, valamint a Kémiai Intézetből szervezett javítók munkájának eredményeképpen estére részleges eredményhirdetésre kerülhetett sor, *Csupor Dezső* nagyszerű tudományos ismeretterjesztő előadását követően. Ekkor derült ki az, hogy kategóriánként hányan és kik szerepelhetnek a szóbeli fordulóban.

A szóbeli forduló zsűrijének tagjai *Simonné Sarkadi Livia*, az MTA doktora, egyetemi tanár (a zsűri elnöke), *Ósz Katalin* egyetemi docens, *Wölfling János*, az MTA doktora, egyetemi tanár és *Pálinkó István*, az MTA doktora, egyetemi tanár voltak.

A szóbeli forduló, és így az egész rendezvény ünnepélyes eredményhirdetéssel – amelyen jelen volt és beszédet is mondott *Mucsi László*, a vendéglátó Természettudományi és Informatikai Kar dékánja – és zárófogadással fejeződött be.

A verseny két Irinyi-díjasa (a döntő 9.-es, illetve 10.-es tanulójának legjobb eredményt elérő egy-egy versenyzője): *Fajsi Bulcsú* (Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium, felkészítő tanárai: *Keglevich Kristóf* és *Villányi Attila*) és *Horváth Réka* (ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium, felkészítő tanára: *Sebő Péter*).

A kategóriák legjobbjai és a különdíjasok:

I.a kategória

1. helyezés	<i>Fajsi Bulcsú</i>	Fazekas Mihály Gimnázium	Budapest
2. helyezés	<i>Borbás Balázs</i>	Kökönyösi Gimnázium	Komló
	<i>Farkas Csanád</i>	Eötvös József Gimnázium	Budapest
3. helyezés	<i>Kozák András</i>	ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium	Budapest

I.b kategória

1. helyezés	<i>Robin Balázs Dániel</i>	ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium	Budapest
2. helyezés	<i>Kun Bence</i>	ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium	Budapest
3. helyezés	<i>Berezvai Anna</i>	Bethlen Gábor Gimnázium	Hódmezővásárhely

I.c kategória

1. helyezés	<i>Orosz Adrián</i>	Vegyipari Szakgimnázium	Debrecen
2. helyezés	<i>Csuk Dominik</i>	Ipari Szakgimnázium	Veszprém

III. kategória

1. helyezés	<i>Ondrejó András</i>	Mechatronikai Gimnázium	Budapest

Az I. és III. kategóriákban a gyakorlati (laboratóriumi) fordulóban legjobb eredményt elért versenyző *Nguyen Thac Bach* (Fa-

zekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium, Budapest) volt.

A I. és III. kategóriákban az írásbeli fordulóban legeredményesebb számításos feladatmegoldó *Fajsi Bulcsú* volt.

II.a kategória

1. helyezés	<i>Veres Tamás</i>	Berze Nagy János Gimnázium	Gyöngyös
2. helyezés	<i>Répási Marcell</i>	Eötvös József Gimnázium	Nyíregyháza
3. helyezés	<i>Kegyés Dávid Valentin</i>	Kölcsey Ferenc Főgimnázium	Szatmárnémeti

II.b kategória

1. helyezés	<i>Horváth Réka</i>	ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium	Budapest
2. helyezés	<i>Zsiros Boldizsár</i>	ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium	Budapest
3. helyezés	<i>Weber Márton</i>	Nagy Lajos Gimnázium	Pécs

Gyakorlati forduló

II.c kategória

1. helyezés	<i>Dörgő Daniella</i>	Vegyipari Szakközépiskola	Debrecen
2. helyezés	<i>Husvéth Bence</i>	Vegyipari Szakközépiskola	Debrecen

A II. kategóriában a gyakorlati (laboratóriumi) fordulóban legjobb eredményt elért versenyző *Dörgő Daniella* volt.

A II. kategóriában az írásbeli fordulóban legeredményesebb számításos feladatmegoldó *Horváth Réka* volt.

Kiemelkedő tehetséggondozó munkájukért az alábbi felkészítő tanárok kaptak elismerést:

Albert Attila (Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium)

Villányi Attila (ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium)

Kiemelkedő tehetséggondozó munkájukért az alábbi iskolák kaptak elismerést:

Kecskeméti Református Gimnázium	Kecskemét	Mol-különdíj
Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnázium és Kollégiuma	Pécs	Mol-különdíj
ELTE Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	Szombathely	Reanalvegyszercsomag

A rendezvény kiemelt támogatói: a Mol Nyrt. és az Emberi Erőforrások Minisztériuma. A program részben az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából, a Nemzeti Tehetség Program és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett NTP-TV-16-0099 kódszámú pályázati támogatásból valósult meg.

A 2017. év Irinyi-díjasai, Horváth Réka és Fajsi Bulcsú átveszik díjukat. A díjakat átadja Simonné Sarkadi Livia, az MKE elnöke és Wöfling János, az SZTE Szerves Kémiai Tanszék tanszék-vezetője

Elméleti forduló

További támogatóink: Szegedi Tudományegyetem Természet-tudományi és Informatikai Kar, Richter Gedeon Nyrt., Aktivit Kft., B&K 2002 Kft., Egis Gyógyszergyár Zrt., Green Lab Magyarország Kft., Laborexport Kft., Merck Kft., Messer Hungarogáz Kft., Pátiria Nyomda, Reanal Labor Vegyszerkereskedelmi Kft., Unicam Magyarország Kft., VWR International.

Pálinkó István
a Versenybizottság elnöke
Szegedi Tudományegyetem

tási együttműködések és a hazai gyógyszeripari nagyvállalatok fejlesztése mellett a kkv-k további erősítését szorgalmazta.

Kihívásokban és eredményekben gazdag egyéves periódus után a tisztség átadása mellett döntött. Hodász István – aki egyben az Egis Gyógyszergyár Zrt. vezérigazgatója – a vállalatcsoporton belüli megnövekedett kihívásokkal indokolta döntését. A továbbiakban az elnökség tagjaként kívánja támogatni a szövetség és a megválasztandó új elnök munkáját a hazai gyógyszeripar jövőbeni sikerei érdekében.

Az Egis az egyik legvonzóbb munkahely a gyógyszeriparban. Negyedik alkalommal adták át a Randstad Employer Brand díjakat, mely a munkavállalók értékelése alapján a legvonzóbb hazai munkáltatókat méltatja. Kiemelkedő eredményéért az Egis különdíjat érdemelt ki: a gyógyszeripari szektorban vállalatunknál dolgoznának a legszívesebben a válaszadók.

A felmérés során 3500, 18 és 65 év közötti munkavállaló és munkakereső válaszolt a 75 legnagyobb hazai munkáltatóra vonatkozó kérdésekre. A vizsgálat három fő területre összpontosított: teljes márkaismertség, relatív vonzerő (a vállalatot ismerő válaszadók közül azoknak az aránya, akik szeretnének a vállalatnál dolgozni) és abszolút vonzerő.

A válaszokból az is kiderül, hogy a munkavállalók legszívesebben a gyógyszer- és vegyiparban helyezkednének el, a megkérdezett munkavállalók közel 44 százaléka dolgozna ezen a területen. (EGIS Hírek)

Ritz Ferenc összeállítása

MKE-HÍREK

Konferenciák, rendezvények

Konferenciák, 2017

június 7–9.	Biztonságtechnika, 2017, Keszthely
június 19–21.	Vegyészkonferencia, Hajdúszoboszló
július 2–4.	ECBS 2017 – 5 th European Chemical Biology Symposium, Budapest
július 9–13.	BioTrans 2017 – 13 th International Symposium on Biocatalysis and Biotransformations, Budapest
augusztus 23–25.	60. Magyar Spektrokémiai Vándorgyűlés, Debrecen XIII. Környezetvédelmi Analtikai és Technológiai Konferencia (KAT2017), Debrecen
szeptember 11–15.	SysChem 2017 CMST COST Action CM1304, Emergence and Evolution of Complex Chemical Systems, Sopron
október 4–6.	XIX. EuroFoodChem Conference, Budapest
október 16–18.	Őszi Radiokémiai Napok, Balatonszárszó
november 23.	Kozmetikai Szimpózium, Budapest

Biztonságtechnikai Szeminárium

2017. június 7–9.

Keszthely, Hotel Helikon, Mikus Gyula sétány 5.

A konferencia honlapja és online regisztráció:

www.biztonsagtechnika.mke.org.hu

Kiállítók jelentkezését szeretettel várjuk.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Körtvélyessy Eszter,

eszter.kortvelyessy@mke.org.hu

HÍREK AZ IPARBÓL

Vegyipari mozaik

Partnerségi megállapodást írt alá az Evestea amerikai céggel a Richter. A megállapodás értelmében az Evestra meghatározott kutatás-fejlesztési tevékenységeket végez női urológiai termékeken, cserében megkapja bizonyos Amerikán kívüli területekre a Richter kereskedelmi jogait.

Megállapodtak a kutatás-fejlesztés finanszírozására nyújtott előzetes összegekről, a klinikai tesztekéről, valamint meghatározott szabályozói és bevételi mérföldköveket és jogdíjakat a nettó bevételeken.

A két cég között már korábban is volt kapcsolat, 2015-ben a Richter 5 millió dolláros átváltható kölcsönt nyújtott az Evestra számára, hogy segítse a kutatás-fejlesztési tevékenységeket. Az összeg három év elteltével a Richter választása szerint kamatokkal együtt visszafizetendő, vagy annak mértékéig a Richter részesedést szerez az amerikai szektortársban. (<http://www.portfolio.hu/vallalatok/>)

Hodász István leköszön a MAGYOSZ elnöki tisztségéről.

Hodász István 2010-től kezdődően alelnökként vett részt a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetségének (MAGYOSZ) munkájában, melynek közgyűlése 2016. május 13-án a szervezet elnökévé választotta.

Elnökként a gyógyszerkassza alultervezettségében rejlő kockázatok enyhítését, a Magyar Gyógyszer brand ismertségének növelését, a gyógyszeripari szakmai szervezetekkel, a hatóságokkal való kapcsolatok mélyítését, továbbá az egyetemekkel való okta-

Vegyészkonferencia

2017. június 19–21.
Hajdúszoboszló, Hotel Béke, Mátyás király sétány 10.
Online regisztráció: <http://mke.org.hu/vegykonf2017/>
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Schenker Beatrix, beatrix.schenker@mke.org.hu

ECBS 2017 – 5th European Chemical Biology Symposium

2017. július 2–4.
Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, Széchenyi István tér 9.
MTA Természettudományi Kutatóközpont, Budapest, Magyar Tudósok krt. 2.
A konferencia honlapja és online regisztráció: <http://www.ecbs2017.eu/>
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Kőröspataky Panna, ecbs2017@mke.org.hu

BioTrans 2017 – 13th International Symposium on Biocatalysis and Biotransformations

2017. július 9–13.
Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A
A konferencia honlapja és online regisztráció:
<http://www.biotrans2017.com/>
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Schenker Beatrix, biotrans2017@mke.org.hu

XIII. Környezetvédelmi Analitikai és Technológiai Konferencia

2017. augusztus 23–25.
Debrecen, DAB Székház, Thomas Mann u. 49.
A konferencia honlapja és online regisztráció:
<http://www.kat2017.mke.org.hu/>
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Schenker Beatrix, beatrix.schenker@mke.org.hu

60. Magyar Spektrokémiai Vándorgyűlés

2017. augusztus 23–25.
Debrecen, DAB Székház, Thomas Mann u. 49.
A konferencia honlapja és online regisztráció:
<http://www.spektrokemia.mke.org.hu/>
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Schenker Beatrix, beatrix.schenker@mke.org.hu

SysChem 2017 CMST COST Action CM1304 Emergence and Evolution of Complex Chemical Systems

2017. szeptember 11–15.
Sopron, Hotel Sopron, Fővényverem u. 7.
Kiadók jelentkezését szeretettel várjuk.
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Kőröspataky Panna, korispataky@mke.org.hu

XIX. EuroFoodChem Conference

2017. október 4–6.
Szent István Egyetem, Budapest, Villányi út 29–43.
Hotel Flamenco, Budapest, Tas vezér u. 3–7.
A konferencia honlapja: <http://www.eurofoodchem2017.mke.org.hu/>
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Kőröspataky Panna:
eurofoodchem2017@mke.org.hu

Kozmetikai szimpózium, 2017

A természetes eredetű hatóanyagok felhasználása a kozmetikai termékekben

2017. november 23.
Budapest, Hotel Bara, Hegyalja u. 34.

Témakörök:

Natúr kozmetikai termékek és alapanyagaik
Vitaminok felhasználásának lehetősége a testápolásban
Téveszmék és valóság a bőrfiatalítás terén
Arckrémek hatásának mérésére szolgáló műszerek és vizsgálati módszerek
A hatóanyagok bőrön történő felszívódásának vizsgálata és eredménye
Lehetőséget biztosítunk vállalkozása tevékenységi körének, eredményeinek, kooperációs lehetőségeinek molinón vagy vetített formában történő bemutatására.

Kedvezményes üdülés MKE-tagoknak

Hunguest Hotel Béke

4200 Hajdúszoboszló, Mátyás király sétány 10.
Tel: (52) 361 411
E-mail: hotelbeke@hunguesthotels.com
http://www.hunguesthotels.hu/hu/hotel/hajduszoboszlo/hunguest_hotel_beke/

Hunguest Hotel Aqua-Sol

4200 Hajdúszoboszló, Gábor Áron utca 7–9.
Tel: (52) 273 310
E-mail: hotelaquasol@hunguesthotels.com
http://www.hunguesthotels.hu/hu/hotel/hajduszoboszlo/hunguest_hotel_aquasol/

A Magyar Kémikusok Egyesülete tagjai 10% kedvezménnyel vehetik igénybe a fenti szállodák szolgáltatásait az év bármely napján, beleértve az akciós programokat is. Az egyesületi tagságot a Titkárság igazolja. A kedvezmény az MKE-taggal egy szobában lakó társára is vonatkozik, de egy MKE-tag csak egy szobára veheti igénybe.

HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXII. No. 6. June 2017

CONTENTS

<i>Chemistry and chemical industry in Hungary in the era of the Austro-Hungarian Compromise of 1867</i>	
<i>Chemical science and chemical industries in Hungary in the era of Compromise</i>	178
GYÖRGY INZELT	
<i>Hungarian natural scientists in the era of Compromise</i>	187
ISTVÁN GAZDA	
<i>Mosaics from the achievements of textile chemistry and the development of Hungarian textile industry after the Compromise</i>	193
CSABA KUTASI	
<i>The beginnings and development of Hungarian pharmaceutical industry in the era of Compromise and Dualism</i>	198
PÉTER TÖMPE	
<i>Chembits extra – 1867</i>	202
GÁBOR LENTE	
<i>Food industries at the beginnings of Dualism</i>	204
PÉTER BIACS	
<i>News of the Month</i>	209